

Graffiti op school. Een manier om anderstalige nieuwkomers uit het secundair taalvaardigheid bij te brengen?

1 mei 2000

Auteur: Mie Sterckx

Volume: 29

Nummer: 5

Pagina's: 19-30

Documenten

- [vonk_jrg29_085.pdf](#)

graffiti op school een manier om anderstalige nieuwkomers uit het secundair taalvaardigheid bij te brengen mie sterckx in mijn vorig artikel vonk 29 4 maart april 2000 heb ik kort de principes uitgelegd van taakgericht taalvaardigheidsonderwijs aan anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs dit gebeurde aan de hand van een taak uit klaar af een lessenpakket voor absolute beginners in het nederlands in deze bijdrage zou ik aan de hand van enkele concrete taken uit taalkit 1 het vervolg van klaar aft wil len verduidelijken hoe je de taalvaardigheid van nieuwkomers verder kan opbouwen en tegelijkertijd niet en andersgealfabetiseerde leerlingen met motiverende taken stap voor stap kan alfabetiseren eerst zal ik nog even kort de ken we ervan uit dat leerlingen enkel iets leren merken van taakgericht onderwijs als ze met uitdagende taken worden gecon herhalen daarna toon ik aan de fronteerd die net iets boven hun niveau lig hand van een voorbeeldtaak gen leerlingen krijgen dus pas een kans aan op welke manier deze om iets te leren als ze met iets nieuws in kenmerken in een taak voor de aanraking komen dat nieuwe in de taak verdere opvang vertaald worden vormt als het ware een kloof die leerlingen en waar dan precies het verschil zit zullen proberen te overbruggen ze doen tussen klaar af en taalkit 1 ten slotte leg daarvoor moeite omdat de taak zo motive ik aan de hand van drie voorbeeldtaken uit rend mogelijk is opgezet in de taak zelf zit hoe er op een taakgerichte manier gealfa ondersteuning ingebouwd zodat de kloof betiseerd kan worden en welke alfabetise overbrugbaar wordt blijkt de kloof toch nog ringslijn in de taken is opgenomen te groot dan kan de leerkracht tijdens de les zelf meer ondersteuning bieden om de taak op te lossen moeten leerlingen taal gebruiken ze moeten het taalaanbod inter de kenmerken van taak preteren en zelf ook meer en meer taal roduceren het taalaanbod

ijdens de taken gericht taalvaardigheids moet relevant zijn om de hoofddoelstelling onderwijs van het onthaalonderwijs te bereiken namelijk voldoende taalvaardigheid opbouw in het vorige artikel wordt uitvoeriger uiteen wenen om in de gewone klas te kunnen functioneren op welke kenmerken taakgericht functioneren bij het ontwikkelen van de taken is taalonderwijs zou moeten beantwoorden er daarom voor gezorgd dat het taalaanbod de belangrijkste punten zal ik hier nog even bespreekt uit de taal die leerlingen in de gewone klas kort herhalen in taakgericht onderwijs gaan de klas nodig hebben om te functioneren mei juni 2000 nummer 5 29e jaargang op welke manier zijn deze al heel wat taalaanbod moeten verwerken kenmerken terug te vinden de leerkracht moedigt hen nu ook aan om hun spreekvaardigheid te gebruiken het is in taalkit 1 niet de bedoeling dat de leerlingen meteen volledige zinnen produceren korte antwoorden ook de taken in taalkit 1 beantwoorden aan woorden van een of twee woorden vol de kenmerken van taakgericht taalonderwijs staan verder in dit artikel zal duidelijk worden wij dit zal ik illustreren aan de hand van de den hoe de leerkracht de leerlingen daarbij voorbeeldtaak over graffiti meteen zullen kunnen ondersteunen door het antwoord al aan ook de verschilpunten met klaar af te duiden te reiken in de vraag lijkt worden die verschillen situeren zich vooral op het vlak van de benodigde vaardigheden een derde vaardigheid die de analfabete leerlingen en de manier van ondersteuning leerlingen voor de taak kunnen gebruiken is hun nog erg beperkte leesvaardigheid de een van de eerste dingen die mensen die leerkracht stimuleert hen om al hun impliciete leren lezen en schrijven te kennis over het alfabet spontaan doen is hun het taalaanbod tijdens de taken betiteld schrift te gebruiken voor naam proberen moet relevant zijn om de hoofdbruiken lezen is echter te schrijven omdat de doelstelling van het onthaalonderwijs niet cruciaal in deze doelgroep uit jongeren te bereiken namelijk voldoende taak de leerlingen worden bestaande vonden we taalvaardigheid opbouwen om in de den gestimuleerd om het motiverend om dit gewone klas te kunnen functioneren op een motiverende gegeven in te bedenken manier bezig te zijn met in de jongerencultuur en dus een taak te letters maar moeten nog geen betekenis ontwikkelen over graffiti zie p 21 23 in afleiden uit geschreven tekst om de taak te deze taak houden de leerlingen eerst een kunnen oplossen als een leerling nog te kort voorgesprek over graffiti daarna probeer veel moeite heeft met decoderen maakt de beren ze enkele graffiti te ontcijferen die in leerkracht de klank letterkoppelingen luid het lesmateriaal zijn opgenomen en probeer op ook op de schrijfvaardigheid van de leerlingen zelf graffiti te maken van een schuil leerlingen wordt in deze taak maar een naam die ze voor zichzelf bedenken beperkt beroep gedaan ze worden gestimuleerd om creatief met lettervormen om te gaan welke vaardigheden hebben leerlingen nodig om deze taak te in de twee andere voorbeeldtaken moeten de leerlingen meer gebruikmaken van hun kunnen uitvoeren lees en schrijfvaardigheid en neemt de geschreven tekst een meer cruciale rol in om de taak op te lossen moeten de leerlin voor de uitvoering van de taak geen eerst en vooral hun luistervaardigheid gebruiken ze moeten proberen te bij de taak werken met waterkopieerblad begrijpen waar de leer zie p 25 moeten de kracht het over heeft het is niet de bedoeling dat de leerlingen zelf uitzoeken bij het klasgesprek leerlingen meteen volledige zinnen wat er gebeurt als je de afbeelding op de produceren ko-

rte antwoorden van olie bij water giet of kopieerbladen biedt een of twee woorden volstaan omgekeerd om deze daarbij visuele onderproef te kunnen uitvoeren steuning leerlingen die de taken van klaar moeten de leerlingen op verschillende ni doorlopen hebben hebben ondertussen ogenblikken gebruikmaken van hun taal

29e jaargang nummer 5 mei juni 2000 5 2 je schuilnaam in graffitistijl basistaak doel taalbeschouwing inzien dat een woord uit verschillende letters bestaat inzien dat een letter verschillende vormen kan hebben luisteren begrijpen van mededelingen vragen en reacties in een klasgesprek rond graffiti begrijpen van de opdracht om zelf een schuilnaam te bedenken en in graffitistijl neer te tekenen spreken kort antwoord geven op gesloten vragen tijdens een klasgesprek rond graffiti lezen letters herkennen in graffiti schrijven de eigen schuilnaam schrijven materiaal alcoholstiften grote vellen wit papier kranten om eronder te leggen kopieerbladen blz 63 organisatie klassikaal individueel klassikaal verloop geef de leerlingen kopieerbladen blz 63 start de les met een klasgesprek rond graffiti kennen jullie dit hoe noem je dit tip voor het geval er een echte kenner in de klas zit deze vorm van graffiti wordt bombs genoemd heb jullie zelf al graffiti gezien waar vinden jullie graffiti mooi of niet vind je datje zo iets op de muur mag schilderen of niet als ze vinden van wel vinden jullie dat dat kan op om het even welke plaats of niet laat de leerlingen de graffiti nu grondiger bekijken ga in op de mogelijke betekenis ervan betekenen de graffiti die je op dit blad ziet iets of is het gewoon maar een tekening herken je bepaalde letters welke letter is dit zou dit een naam zijn of een woord laat hen een aantal van de graffiti ontcijferen dit is een goede gelegenheid om stil te staan bij de verschillende letters van de woorden en bij elke letter de koppeling te maken met een klank ga vervolgens in op het feit dat de namen vaak bijnamen zijn en dat de letters soms sterk vervormd zijn zou dat een echte naam zijn of een bijnaam is die letter gemakkelijk te lezen is graffiti's puiten toegelaten door de politie of niet kan je nu weten wie dit gespoten heeft weet jij het zou de politie het weten en de andere graffiti's puiters besluit dat de graffiti's puiters een soort van schuilnaam gebruiken die alleen begrepen wordt door andere graffiti's puiters laat de leerlingen voor zichzelf een schuilnaam bedenken laat hen proberen om op de grote vellen papier zelf graffiti te tekenen die hun schuilnaam voorstellen het is mogelijk dat sommige leerlingen problemen hebben met het opschrijven van hun eigen schuilnaam schrijf in dat geval de verschillende letters van de schuilnaam die ze bedacht hebben voor gebruik deze gelegenheid om in te gaan op de klankletterkoppeling zie inleiding prototypetaak en tips voor feedback als de leerlingen tot een voor hen zelf bevredigend resultaat gekomen zijn kunnen ze hun schuilnaam in graffitistijl in de klas op een bepaalde plaats tegen de muur hangen op het einde van de activiteit heeft de klas dan een graffiti muur de leerlingen kunnen tot slot proberen om elkaars graffiti te lezen tip je kan de les ook beginnen door naar graffiti te gaan kijken in de buurt van de school mei juni 2000 nummer 5 29e jaargang woorden taalaanbod letter woord naam muur graffiti plaats politie beschrijvende termen mooi lelijk gewoon toegelaten verboden handelingen kennen noemen mogen betekenen herkennen weten begrijpen structuren om het even welke vragen zou dit een naam zijn of een woord differentiatie doel luisteren begrijpen van mededelingen vragen en reacties in een

klasgeprek rond graffiti begrijpen van de opdracht om zelf een schuilnaam te bedenken en in graffitistijl neer te tekenen verloop maak de taak mondeling receptief door de leerlingen vragen te stellen waarop ze kunnen antwoorden doorja of nee te knikken iets aan te tonen of een gebaar te maken mag dat graffiti op een muur spuiten differentiatie doel spreken uitgebreid antwoord geven op gesloten vragen tijdens een klasgesprek rond graffiti lezen decoderen van graffiti in de buurt verloop maak de taak mondeling productiever door de leerlingen open in plaats van gesloten vragen te stellen tijdens het klasgesprek over graffiti schakel de meer gevorderde leerlingen in om de graffiti in de buurt van de school te ontcijferen andere leerlingen kunnen hen helpen om de graffiti eerst over te tekenen zoek samen naar een eventuele betekenis van de boodschap 29e jaargang nummer 5 mei juni 2000 k s x w